

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3151/2016. (VII. 22.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Knk.IV.37.222/2016/9. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó dr. Szanyi Tibor az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Az indítvány arra irányult, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a Kúria Knk.IV.37.222/2016/9. számú végzése alaptörvény-ellenességét és semmisítse meg azt.
- [2] A Kúria támadott, Knk.IV.37.222/2016/9. számú végzésével helybenhagyta a Nemzeti Választási Bizottság (a továbbiakban: NVB) 14/2016. számú határozatát. Az NVB e határozatával az alábbi országos népszavazásra javasolt kérdést hitelesítette: „Akarja-e, hogy az Európai Unió az Országgyűlés hozzájárulása nélkül is előírhasssa nem magyar állampolgárok Magyarországra történő kötelező betelepítését?”.
- [3] Az indítványozó indítványában egyrészt kifejtette, hogy a Kúria Knk.IV.37.222/2016/9. számú határozata alaptörvény-ellenes, mert az Alaptörvény 8. cikk (2) bekezdése alapján országos népszavazás tárgya az Országgyűlés feladat- és hatáskörébe tartozó kérdés lehet. A betelepítési kvóta ügye azonban véleménye szerint nem az Országgyűlés feladat- és hatáskörébe, hanem az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási hatáskörébe tartozik.
- [4] Az indítványozó a Kúria végzésének alaptörvény-ellenességét másrészt azon az alapon állította, hogy a támadott végzés által jóváhagyott kérdés az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdésének mind a) mind d) pontjai alapján tiltott népszavazási tárgykörnek minősül, mert egy, az Alaptörvény E cikk (2) bekezdése és Q) cikk (2) és (3) bekezdései alapján elfogadott nemzetközi szerződésbe, az Európai Unió Működéséről Szóló Szerződésbe (a továbbiakban: EUMSZ), különösen annak 79. cikkébe ütközik.
- [5] Az indítványozó a Kúria végzésének alaptörvény-ellenességét harmadrészt azon az alapon állította, hogy a támadott végzés által jóváhagyott kérdés lényegében egy, az Európai Unió joga által létrehozott általánosan kötelező magatartási szabályt sért, amelyet rendes jogalkotási eljárás keretében állapítottak meg az EUMSZ 78. cikk (2) bekezdése, valamint közvetve az Alaptörvény E cikk (2) és (3) bekezdései alapján.
- [6] Az indítványozó a Kúria végzésének alaptörvény-ellenességét negyedrészt azon az alapon állította, hogy a támadott végzés által jóváhagyott kérdésből eredményes népszavazás esetén olyan jogalkotás következne, amely jövőbeni költségvetési kiadási tétel meghatározására irányul. A kérdésből ugyanis meglátása szerint olyan jogalkotás következik, ami alapján minden egyes, befogadott menekült után 250.000 EUR, azaz közel 79 millió forint fizetési kötelezettség keletkezne, amely kiadás az éves költségvetéséről szóló törvényt közvetlenül és jelentős módon érintené, így az Alaptörvény N) cikk (1) bekezdését, valamint az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdésének b) pontját sérti.
- [7] Az Alkotmánybíróság elnökhelyettese az Abtv. 21. § (5) bekezdése szerint az elnök jogkörében eljárva az Ügyrend 16. § (5) bekezdés a) pontja alapján elrendelte az ügy soron kívüli eljárásban történő intézését.
- [8] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság elsőként az alkotmányjogi panasz befogadásáról dönt. Amennyiben az Alkotmánybíróság a befogadhatóság törvényben előírt feltételeinek vizsgálata során megállapítja, hogy az indítvány valamely törvényben előírt – formai vagy tartalmi – feltételnek nem felel meg, akkor a további törvényi feltételek vizsgálatának a mellőzésével rövidített indokolással ellátott végzésével visszautasítja az indítványt.
- [9] Az Alkotmánybíróság először az alkotmányjogi panaszok befogadhatósága formai feltételeit [Abtv. 30. § (1) bekezdés, valamint 52. § (1b) bekezdés a)–f) pont] vizsgálta meg.

- [10] Az indítványozó a Kúria Knk.IV.37.222/2016/9. számú végzése ellen az Abtv. 27. §-a alapján benyújtott alkotmányjogi panaszt személyesen az Alkotmánybíróságnál nyújtotta be 2016. július 4-én. A Kúria támadott végzése 2016. május 3-án kelt és azt az indítványozó részére – saját közlése szerint – még aznap kézbesítették. Ettől az időponttól számítva az Abtv. 30. § (1) bekezdésében foglalt hatvan napos határidő 2016. július 2-án járt volna le. Ez a nap azonban munkaszüneti napra esett, ezért az Ügyrend 28. § (2) bekezdése alapján a határidő az ezt követő legközelebbi munkanapon, 2016. július 4-én járt le. A fentiek alapján az alkotmányjogi panasz határidőben érkezettnek tekintendő.
- [11] Az indítványozó kérelme az Abtv. 52. § (1b) bekezdés a)–f) pontjaiban foglalt feltételeknek eleget tesz. Az indítványozó megjelölte azt az alaptörvényi, illetve törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá amely az indítványozó jogosultságát [Abtv. 27. §] megalapozza [Abtv. 52. § (1b) bekezdés a) pont]. Az indítványozó a fentiek szerint kifejtette az eljárás megindításának indokait, alkotmányjogi panasz esetén az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét [Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pont]. Az indítványozó megjelölte az Alkotmánybíróság által vizsgálandó bírói döntést (a Kúria Knk.IV.37.222/2016/9. számú végzése) [Abtv. 52. § (1b) bekezdés c) pont]. Az indítványozó kifejtette, hogy az Alaptörvény mely rendelkezéseit [Alaptörvény E cikk (2) és (3) bekezdései, az N cikk (1) és (2) bekezdései, a Q cikk (2) és (3) bekezdései, valamint a 8. cikk (2) és (3) bekezdései] érte sérelem [Abtv. 52. § (1b) bekezdés d) pont]. Az indítványozó indokolta azt, hogy a sérelmezett bírói döntés miatt ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével [Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pont]. Végül az indítvány kifejezett kérelmet tartalmaz a bírói döntés megsemmisítésére [Abtv. 52. § (1b) bekezdés f) pont].
- [12] Az Alkotmánybíróság ezt követően az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket vizsgálta meg.
- [13] Az Alkotmánybíróság a rendelkezésére álló iratokból megállapította, hogy az indítványozó érintett, mert a Kúria előtt folyamatban volt felülvizsgálati kérelemben kérelmezőként szerepelt.
- [14] Az Alkotmánybíróság megállapította továbbá, hogy az indítványozó a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségeket kimerítette. A Kúria Knk.IV.37.222/2016/9. számú végzése ellen további jogorvoslatnak helye nem volt.
- [15] Az Alkotmánybíróság ezt követően megvizsgálta, hogy az indítványozó indítványában hivatkozott-e olyan Alaptörvényben biztosított jogra, amelynek sérelmét állítva az Abtv. 27. §-a alapján alkotmányjogi panasz benyújtására jogosult.
- [16] Az Abtv. 27. §-a alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [17] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában az Alaptörvény E cikk (2) és (3) bekezdéseire, az N cikk (1) és (2) bekezdéseire, a Q cikk (2) és (3) bekezdéseire, valamint a 8. cikk (2) és (3) bekezdéseire hivatkozott, mint olyan Alaptörvényben biztosított jogaira, amelyeket a Kúria támadott végzése véleménye szerint sértett.
- [18] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény E cikk (2) és (3) bekezdései vonatkozásában megállapította, hogy az abban megfogalmazott, az európai egység megteremtésével, a hatáskörök közös gyakorlásával, illetve az általánosan kötelező magatartási szabály megállapításával kapcsolatos alkotmányos előírások nem minősülnek az Alaptörvényben biztosított jogoknak, így azokra alkotmányjogi panaszt sem lehet alapítani {ld. 22/2012. (V. 11.) AB határozat, Indokolás [52], illetve hasonlóan döntött korábban az Alkotmánybíróság a 3066/2016. (IV. 11.) AB végzésében, Indokolás [11], legutóbb pedig a 3130/2016. (VI. 29.) AB végzésben, Indokolás [13]}.
- [19] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény N cikk (1) és (2) bekezdései sérelmét állító indítvány vonatkozásában megállapította, hogy a kiegyensúlyozott, átlátható és fenntartható költségvetési gazdálkodás elvére, illetve az ezzel kapcsolatos felelősségre vonatkozó alkotmányos rendelkezések nem tekinthetők a panaszos alaptörvényben foglalt jogának, így ezekre sem lehet alkotmányjogi panaszt alapítani {ld. 4/2016. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [42]}.
- [20] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény Q cikk (2) és (3) bekezdései sérelmét állító indítvány vonatkozásában is azt állapította meg, hogy ezen alaptörvényi rendelkezések nem tekinthetők a panaszos alaptörvényben foglalt jogának, mert a nemzetközi és a magyar jog összhangjának biztosítása, illetve a nemzetközi jog általánosan elismert szabályainak elfogadása tartalmilag nem az indítványozóra állapítanak meg rendelkezéseket, nem rá vonatkoznak. Következésképpen ezen alaptörvénybeli rendelkezésekre történő indítványbeli hivatkozásokat az Alkotmánybíróság – irányadó gyakorlatának megfelelően – alkotmányjogi panaszindítvány alapján érdemben

nem vizsgálhatja {ld. 3115/2014. (IV. 17.) AB végzés, Indokolás [20], legutóbb megerősítette a 3130/2016. (VI. 29.) AB végzés, Indokolás [14]}.

- [21] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 8. cikkének (2) és (3) bekezdései vonatkozásában megállapította, hogy ezen alaptörvénybeli rendelkezések az országos népszavazás alkotmányos alapjait és korlátait határozzák meg, tartalmilag nem az indítványozóra állapítanak meg rendelkezéseket, így nem minősülnek olyan, az Alaptörvényben biztosított jognak, amelyre alkotmányjogi panaszt lehetne alapítani {ld. 3130/2016. (VI. 29.) AB végzés, Indokolás [16]}. Az Alkotmánybíróság ezzel összefüggésben megjegyzi, hogy a népszavazásból kizárt tárgykörök mikénti értelmezését – alapjogi sérelem állítása nélkül – önmagában nem lehet vitatni az Alkotmánybíróság előtt {ld. 28/2015. (IX. 24.) AB határozat, Indokolás [21]}.
- [22] Az Alkotmánybíróság a fentiek alapján megállapította, hogy az indítványozó nem hivatkozott egyetlen olyan Alaptörvényben foglalt jogra sem, amelyre az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata értelmében alkotmányjogi panasz lenne alapítható, ezért indítványa nem felel meg az Abtv. 27. §-ába foglalt, erre vonatkozó törvényi feltételnek.
- [23] Mindezek alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Alaptörvény E cikk (2) és (3) bekezdései, N) cikk (1) és (2) bekezdései, Q) cikk (2) és (3) bekezdései, illetve 8. cikk (2) és (3) bekezdései tekintetében az Abtv. 56. § (3) bekezdése szerint eljárva, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *h*) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2016. július 12.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnökhelyettese,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Zs. András s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1265/2016.

